

تأثیر شگرف مدیریت کلان‌نگر اقتصادی بر صنعت شیلات

می‌گویند مدیران کلان‌نگر همواره تأثیری جاودانه بر مجموعه‌ی، تحت مدیریت خود بر جای می‌گذارند. اما صنعت شیلات کشور خود مقوله‌ای کلان در اقتصاد کشور است که بعضاً جایگاه واقعی خود را نیافته است. در حالی که بسیاری از کشورهای صاحب‌نام و پیشرفته در جهان یکی از پایه‌های مهم اقتصادی خود را بر این صنعت بنا نهاده‌اند.

به نظر می‌رسد شیلات چندی است در کشور با دیدی کلان در توسعه اقتصادی روندی رو به رشد و تأثیرگذار را در پیش گرفته، آمارها رشد تصاعدی یافته و صادرات محور قرار گرفته است. تجدید و احیای ذخایر و مزیت‌های شیلاتی در جهان نظیر میگو و خاویار مجدداً مبنای تحقیقات قرار گرفته‌اند. افق‌های در نظر گرفته شده برای برنامه چهارم یک به یک درنور دیده شده‌اند....

به نظر می‌رسد حاکمیت مدیریت کلان‌نگر اقتصادی در صنعت شیلات به مدیریت مهندس وحید زارع، در راس سازمان شیلات و همچنین دکتر عباسعلی مطلبی در موسسه تحقیقات شیلات به عنوان مکمل این حلقه به ثباتی مناسب دست یافته است که بدون شک این صنعت را در آینده به یکی از مزیت‌های مهم اقتصادی غیرنفتی مبدل می‌نماید. گوشه‌ای از پیشرفت، توانمندی‌ها و چالش‌های سازمان شیلات در زمینه پرورش و تحقیقات را در ذیل می‌خوانید:

به گزارش روابط عمومی سازمان شیلات ایران از اراک، مهندس وحید زارع در مراسم افتتاحیه جشنواره و نمایشگاه ماهیان زینتی در شهرستان محلات افزود: بر اساس برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایران، پیش‌بینی شده است ۴۶ میلیون قطعه ماهیان زینتی در کشور، تولید شود که این میزان در سال جاری با توجه به وجود پتانسیل‌های موجود در کشور، به ۶۰ میلیون قطعه نیز می‌رسد. وی افزود: در سال گذشته نیز پیش‌بینی تولید ماهیان زینتی در کشور ۴۰ میلیون قطعه بچه ماهی بود که این میزان به ۵۴ میلیون قطعه رسید.

وی با اشاره به اینکه به ازای تولید هر ۳۰ هزار قطعه ماهیان زینتی یک شغل مستقیم و ۱۵ شغل غیرمستقیم به وجود می‌آید، اظهار داشت: این تولیدات در سال گذشته یک هزار و ۸۰۰ شغل ایجاد کرده است.

مهندس زارع در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تولید انواع آبزیان در کشور ادامه داد: امسال ۶۹۲ هزار تن انواع آبزیان در کشور تولید می‌شود.

وی با اشاره به مصرف ماهی در کشور گفت: با اقدامات انجام شده در زمینه صید و صیادی و آبی‌پروری، سرانه مصرف ماهی از ۲/۵ گرم پروتئین برای هر نفر ایرانی در سال ۸۴ به ۴/۵ گرم در سال ۸۸ افزایش می‌یابد.

مهندس وحید زارع یادآور شد: استان مرکزی بخصوص شهرستان محلات دارای پتانسیل‌های قوی در زمینه صید و ماهیان زینتی است به نحوی که پیش‌بینی تولید ماهیان زینتی در استان مرکزی در سال دو میلیون و ۶۰۰ قطعه ماهی بود که سال گذشته این میزان به ۶/۵ میلیون قطعه ماهی رسید و این رقم در سال جاری به هشت میلیون قطعه می‌رسد.

گفتنی است: اولین جشنواره و نمایشگاه ماهیان زینتی در محل دهکده گل و گیاه شهرستان محلات در وسعت دو هزار مترمربع و شامل ۱۵۰ آکواریوم و ۷۰ گونه ماهی زینتی ایرانی با حضور شرکت‌کنندگان از تهران، اراک، مشهد و... افتتاح و تا دهم آبان ماه برپاست.

صدور مجوز پرورش ماهیان خاویاری در استان‌های شمالی کشور

معاون وزیر جهاد کشاورزی و رییس سازمان شیلات ایران با اعلام این مطلب گفت: بر اساس دستورالعمل و گردش کاری که در حوزه آبی‌پروری سازمان شیلات به تأیید رسید، با تفویض اختیار، صدور مجوز به مدیران کل شیلات استان‌ها سپرده شد.

وحید زارع افزود: این اقدام برای برون‌سپاری برخی از وظایف انجام شد و امید است شاهد ارتقای تولید این گروه از ماهیان باشیم.

وی با اشاره به اینکه بدین ترتیب رسیدگی به مسایل آبی‌پروری بیشتر می‌شود، ادامه داد: افزایش بهره‌وری و رشد سریع گستره آبی‌پروری با این اقدام محقق خواهد شد.

مهندس زارع در ادامه میزان صادرات خاویار را ۴۲/۵ تن اعلام کرد و گفت: پتانسیل کشور بالاست و می‌توانیم علاوه بر مصرف داخلی بیش از این مقدار نیز تولید کنیم.

رییس سازمان شیلات ایران همچنین از پرورش ماهیان خاویاری در استان خوزستان خبر داد و افزود: بررسی‌ها و پژوهش‌هایی در حال انجام است تا امکان پرورش ماهیان خاویاری در استان خوزستان مورد تأیید قرار گیرد.

رییس سازمان شیلات ایران درباره پرورش ماهی خاویاری در استان‌های ساحلی نیز گفت: کشور روسیه در این زمینه پیشرو بوده، اما تحقیقات ریشه‌ای در کشور ما نیز در حال انجام است.

تولید ۶۰ میلیون قطعه ماهی زینتی در کشور

رییس سازمان شیلات ایران گفت: تا پایان سال جاری بر اساس برنامه پیش‌بینی شده، تولید ماهیان زینتی در کشور به ۶۰ میلیون قطعه می‌رسد.

عزم سازمان تحقیقات شیلات برای کم کردن شر شانه‌دار

تحقیقات مربوط به این روش مبارزه تکمیل شود. رییس موسسه تحقیقات شیلات با بیان اینکه در حال حاضر تحقیقات مربوط به روش آکوستیک متوقف است، عنوان می‌کند: در صورت تامین بودجه لازم، این آزمایش‌ها در منطقه‌ی مدیریت شده خلیج گرگان اجرا خواهد شد و اگر نتایج حاصل از آن قابل قبول بود، اجرای آن توجیه اقتصادی داشته باشد و مورد پذیرش ۴ کشور حاشیه دریای خزر نیز قرار بگیرد، می‌توان آن را اجرایی کرد، اما چنانچه در این مدت اجرای روش مبارزه بیولوژیک مورد توافق این کشورها قرار بگیرد، این روش به مرحله اجرا گذاشته خواهد شد.

مطلبی در پایان تایید می‌کند: موسسه تحقیقات شیلات نه تنها از روش آکوستیک مبارزه با شانه‌دار مهاجم دریای خزر، بلکه از سایر روش‌ها نیز استقبال می‌کند.

در صورت اجرای روش بیولوژیک مبارزه با شانه‌دار مهاجم دریای خزر، بازگشت ذخایر کیلکا ماهیان به وضعیت اولیه ۳ تا ۵ سال به طول خواهد انجامید، این در حالی است که پیوند یک موجود خارجی به این دریا مستلزم موافقت دیگر کشورهای مشترک با دریای خزر است. از طرفی به دلیل آن که بیشترین آسیب از ناحیه شانه‌دار مهاجم در حوزه جنوبی دریای خزر وارد شد، این کشورها رغبتی برای همکاری نشان ندادند.

دکتر عباسعلی مطلبی، رییس موسسه تحقیقات شیلات در این خصوص می‌گوید: علی‌رغم کسب توافق کشورهای حوزه دریای خزر در سال‌های ۸۵ و ۸۶ هم کار مشخصی از سوی این کشورها صورت نگرفت، اما تحقیقات در ایران روند خود را طی کرد. دکتر مطلبی می‌افزاید: در حال حاضر تکثیر گسترده بروئه اواتا (شانه‌دارخوار) در دستور کار موسسه قرار دارد و مهر و آبان امسال این تکثیر انجام می‌شود و در صورت حصول توافقی‌های لازم بلافاصله این موجود به دریای خزر پیوند زده می‌شود. وی با اشاره به ارجاع روش مبارزه با شانه‌دار مهاجم از طریق امواج آکوستیک توسط محققان پژوهشکده و مهندس وزارت جهاد کشاورزی در سال گذشته می‌گوید: از آن جا که در دریای خزر ۱۸۰ گونه جانوری و گیاهی زیست می‌کنند، باید آثار و عوارض استفاده از امواج، کاملاً مورد مطالعه قرار گیرد که در همین راستا با حمایت موسسه تحقیقات شیلات، این روش در سطح آکواریوم و بخشی از آن در سطح استخر انجام گرفت، اما باید

داخلی)، در سال جاری در دو مقطع سه ماهه اول و دوم برگزار شده است. وی افزود: در جلسات مذکور با استفاده از سامانه مدیریت، عملکرد گزارش کلیه ۳۲ استان و منطقه شیلاتی کشور و اهداف کمی و کیفی استان‌ها در راستای صید و آبی‌پروری براساس اهداف برنامه چهارم مورد بررسی قرار گرفته است.

تکثیر ماهیان زینتی در مرکز تکثیر ماهیان گرمابی شهرستان زهک

احمد افشاریان، مدیر شیلات سیستان ضمن اعلام خبر فوق افزود: به منظور اجرای پابلوت تکثیر و پرورش ماهیان زینتی و با هدف آموزش و ترغیب بخش خصوصی به ویژه فارغ‌التحصیلان رشته شیلات و فراهم نمودن زمینه مناسب جهت توسعه، تکثیر و پرورش ماهیان زینتی اقدام و از محل اعتبارات ملی این پروژه به مرحله اجرا درآمد که از اعتبارات فوق یک سالن مختص تکثیر ماهیان زینتی با زیربنای ۵۰ متر مربع و ۵۰ عدد آکواریوم به حجم ۶ مترمکعب در محل مرکز تکثیر و پرورش ماهیان گرمابی زهک راه‌اندازی شد.

رهاسازی ۲۰ هزار قطعه بچه ماهی قزل‌آلای خال قرمز در مازندران

به گزارش خبرنگار ما از روابط عمومی سازمان شیلات ایران، ۲۰ هزار قطعه بچه ماهی قزل‌آلای خال قرمز توسط شیلات مازندران تکثیر و در رودخانه‌های هراز و سردآبرود رهاسازی شد.

رضوانی، رییس مرکز بازسازی ذخایر ماهی شهید باهنر کلاردشت در جلسه شورای معاونان اداره کل شیلات مازندران گفت: با هماهنگی‌های صورت‌گرفته با ادارات محیط زیست شهرستان‌های آمل و

راه‌اندازی سیستم سامانه مدیریت عملکرد فعالیت‌های شیلاتی کشور

معاون وزیر جهاد کشاورزی از راه‌اندازی سیستم سامانه مدیریت عملکرد فعالیت‌های شیلاتی کشور در استان‌های ساحلی و غیرساحلی در سال جاری خبر داد. مهندس وحید زارع در گفت‌وگو با روابط عمومی سازمان شیلات ایران گفت: از آن جایی که سازمان شیلات ایران در راستای سیاست‌ها و اهداف مشخص شده مسوولیت تامین بخشی از پروتئین مورد نیاز کشور توسط بخش خصوصی و تعاون را بر عهده دارد و از طرفی گستره فعالیت‌های شیلاتی به تفکیک صید و آبی‌پروری در کلیه کشور وجود دارد؛ لذا بر اساس الزامات و امکانات موجود و با بهره‌وری از آخرین فناوری روز، سیستم سامانه مدیریت عملکرد فعالیت‌های شیلاتی کشور در استان‌های ساحلی و غیرساحلی به تعداد شش منطقه تقسیم‌بندی شده است. معاون وزیر جهاد کشاورزی بیان کرد: اساس تقسیم‌بندی شش‌گانه کشوری بر مبنای موقعیت جغرافیایی، قابلیت‌ها و ظرفیت‌های موجود هر استان در راستای تولید آبزیان و همچنین وجود استعدادهای بهینه منابع آبی در هر استان به ویژه در راستای توسعه آبی‌پروری در استان‌های غیرساحلی بوده است.

وی با اعلام اینکه سیستم سامانه مدیریت عملکرد سازمان شیلات ایران از سال جاری طراحی و به اجرا گذاشته شده است، افزود: این سامانه از دو بخش نظارت و پیگیری تشکیل شده است که با به کارگیری آن، میزان تحقق تولید محصولات شیلاتی در کشور قابل کنترل و ارزیابی خواهد شد، ضمن اینکه بر اساس شاخص‌های تدوین اهداف برنامه چهارم مبنی بر دستیابی به اهداف توسعه پایدار، حفظ و بازسازی ذخایر زشمن دریایی این امر محقق می‌شود.

رییس سازمان شیلات ایران تصریح کرد: جلسات عملکرد استان‌ها با حضور روسای سازمان جهاد کشاورزی استان‌های غیرساحلی، مدیران کل شیلات استان‌های ساحلی (شمال و جنوب)، مدیران شیلات استان‌های غیرساحلی (آب‌های

چالوس و منطقه کلاردشت، این تعداد بچه ماهی قرل آلی خال قرمز تولید شده توسط این مرکز، به منظور بازسازی این گونه ی مهم و با ارزش آبی، در رودخانه های هراز (۱۰ هزار قطعه) و رودخانه سردآبرود (۱۰ هزار قطعه) رهاسازی شد.

صادرات ۵۳ هزار تن انواع آبیان

معاون وزیر جهاد کشاورزی و رییس سازمان شیلات ایران از صدور ۵۳ هزار تن انواع آبیان به خارج از کشور تا پایان سال جاری خبر داد. بنا بر این گزارش، وحید زارع ظهر امروز در جریان بازدید از مرزعه ماهیان سرد آبی قائم در روستای سارالان ارومیه با بیان این مطلب افزود: ارزش ریالی این صادرات ۲۱۰ میلیون دلار برآورد شده است.

وی توسعه اقتصاد روستایی، مهاجرت معکوس به روستاها و ارزآوری را از مزایای صادرات انواع آبیان به کشورهای خارجی و اروپایی اعلام کرد و بیان داشت: این میزان نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۰ درصد رشد نشان می دهد.

این مسوول در ادامه از پیش بینی صدور ۱۰ تن خاویار به کشورهای اروپایی و حوزه خلیج فارس خبر داد و خاطر نشان کرد: با توجه به ایجاد بانک ژن ایجاد شده از ماهیان خاویاری در کشور، امیدواریم ضمن حفظ این گونه ی با ارزش و اقتصادی، در آینده شاهد افزایش صادرات در این زمینه باشیم.

تولید ۶۹۲ هزار تن انواع آبیان در سال جاری

زارع در ادامه از تولید ۶۹۲ هزار تن انواع آبیان در سال جاری خبر داد و اظهار داشت: از این میزان ۲۳۶ هزار تن محصولات تولیدی آبیی کشور از منابع آب های سرزمینی و ۴۵۶ هزار تن نیز میزان صید از دریاها بخصوص خزر، خلیج فارس، عمان و آب های دور و بین المللی است.

میزان سرانه پروتئین در روز برای هر فرد ایرانی را تا پایان برنامه چهارم توسعه ۴/۵۵ کیلوگرم و میزان سرانه مصرف ماهی را ۱۰ کیلوگرم در روز اعلام کرد و گفت: در نظر داریم تا پایان سال جاری میزان مصرف ماهی برای هر فرد را به ۸/۵ کیلوگرم برسانیم.

رییس سازمان شیلات ایران از رشد ۷/۵ تا ۸ درصدی میزان تولید انواع آبیان در کشور تا پایان برنامه چهارم توسعه خبر داد و افزود: با توجه به فعالیت های صورت گرفته پیش بینی می شود این میزان به ۱۰ درصد رشد برسد.

۸۷۰۰ مرزعه پرورش ماهیان گرم آبی و سرد آبی در کشور

رییس سازمان شیلات ایران از وجود ۷ هزار و ۵۰۰ مرزعه پرورش ماهیان گرم آبی و ۱۲۰۰ مرزعه پرورش ماهیان سرد آبی در کشور خبر داد و گفت: سیاست آتی وزارت جهاد کشاورزی در جهت بهینه سازی مصرف آب، افزایش تولیدات پروتئینی استفاده چند منظوره از این مزارع است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی و رییس سازمان شیلات ایران به منظور بازدید از طرح های آبی پروری امروز به استان آذربایجان غربی سفر کرده است. بازدید از مرکز تکثیر و پرورش ماهیان سرد آبی روستای حلج، سارالان و محور اشنویه، ارومیه ورشکند، دیدار با استاندار و جمعی از مسوولان و نمایندگان مردم میانوآب در مجلس از دیگر برنامه های سفر رییس سازمان شیلات ایران با استان است.

با حضور نماینده مجلس، استاندار و مدیر کل شیلات استان آخرین وضعیت پرورش دهندگان میگو در سیستان و بلوچستان بررسی شد

جلسه ستاد میگو به منظور بررسی آخرین وضعیت پرورش دهندگان میگو با حضور استاندار سیستان و بلوچستان در چابهار برگزار شد.

به گزارش خبرنگار ما به نقل از روابط عمومی شیلات سیستان و بلوچستان، غلامرضا سدگل، مدیر کل شیلات استان سیستان و بلوچستان در این باره گفت: در این جلسه که با حضور نمایندگان پرورش دهندگان و نماینده شهرستان چابهار و کنارک در مجلس شورای اسلامی و سایر مسوولان ذیربط برگزار شد، پرورش دهندگان

مسایل و مشکلات بخش آبیی پروری در استان را مطرح کردند که خسارت های ناشی از توفان گونو، بیماری لکه سفید و چگونگی حمایت دولت از بخش آبیی پروری، پیگیری مطالعه برای پرورش گونه های مقاوم، پیگیری جواز صادراتی و مطالعه درباره ی موسسه پژوهشی آبیان از مهمترین مطالب مورد بحث در این جلسه بود.

استاندار سیستان و بلوچستان نیز در این باره گفت: با توجه به اینکه وجود بیماری در این گونه فعالیت های تولیدی اجتناب ناپذیر است، قطعاً سودآوری تولید میگو موجب شد که به رغم مشکلات و حوادث غیر مترقبه، پرورش این گونه در این منطقه تداوم داشته باشد. علی محمد آزاد همچنین افزود: حمایت های مسوولان استان در زمینه بیمه مزارع آلوده به بیماری لکه سفید کمک شایانی به تولید کنندگان میگو کرده است. او تاکید کرد: با برآورد دقیق از خسارت های ایجاد شده ناشی از بیماری لکه سفید، باید با حمایت بخش خصوصی برای بازسازی سایت گواتر به سرعت اقدام کنیم تا شاهد شکوفایی بیشتر در این بخش باشیم.

ستاد میگوی استان سیستان و بلوچستان از آغاز سال جاری با هدف بررسی مسایل و مشکلات پرورش دهندگان در چابهار آغاز به کار کرده است.

ترویج فرهنگ آبیی مصرفی با جشنواره ها

پس از تصدی شیلات ایران توسط مهندس زارع برنامه ریزی برای آشنایی بیشتر مردم با فرآورده های شیلات، ارزش غذایی آن و نقش مصرف ماهی و میگو به عنوان غذای سالم در رشد کمی و کیفی انسان ها شدت گرفته است. روابط عمومی سازمان با تجارب مدیریتی خود سعی در انعکاس مطلوب این جشنواره ها و حضور بیشتر مردم در آن دارد.

۲۰ نوع غذای ماهی در جشنواره آمل

از هفتم آبان ماه به مدت ۵ روز جشنواره طبخ ماهی در شهرستان آمل و توسط خانم های آملی برگزار شد. سوپ ماهی، سالاد ماهی، کتلت ماهی، ماهی شکم پر و... با هدف ترویج فرهنگ آبیی مصرفی صورت گرفت. در این مراسم مهندس حبیب نژاد، مدیر کل شیلات مازندران به ۱۵ نفر از شرکت کنندگان برتر لوح تقدیر و هدایایی تقدیم کرد.

بزرگترین پیترز ماهی در خراسان

سبزوار در نوزدهم آبان با اجرای جشنواره آبیی مصرفی، میزبان علاقه مندان به غذای شیلاتی بود در این شهر همزمان با سمینار علمی فواید و ارزش غذایی آبیان و طبخ بزرگترین پیترز ماهی کشور و مسابقه طبخ آبیان صورت گرفت. مسابقه نقاشی کودکان در رابطه با ماهی و جنگ شادی همراه با اجرای مسابقات فرهنگی از برنامه های جنبی جشنواره بود. در این جشنواره همچنین از تندیس ماهی به عنوان غذای سلامتی در پارک شهرداری سبزوار رونمایی شد.